ZASADY PRZENOSZENIA

Przenoszenie wyrazów

8–9 lat · kl. 2–3

Po co przenosimy wyrazy?

Gdy wyraz nie mieści się na końcu linii, część wyrazu piszemy w następnej linii. Na końcu linii stawiamy wtedy kreskę – łącznik (-). Przenoszenie ma swoje zasady. Oto najważniejsze:

1 **Przenosimy według sylab**

ka-pe-lusz → można przenieść **ka-pelusz** albo **kape-lusz**.

2 **Nie zostawiamy ani nie przenosimy jednej litery**

o-ku-la-ry → ~~o-kulary~~, ale **oku-lary** albo **okula-ry**; ka-ka-o → ~~kaka-o~~.

3 **Nie rozdzielamy dwuznaków: ch, cz, dz, dź, dż, rz, sz**

ka-sza, **mu-cha**, **ko-rze-nie**; nie: ~~kas-za~~, ~~muc-ha~~.

4 **Nie oddzielamy litery i, która zmiękcza, od samogłoski po niej**

pia-sek, **Ka-sia**, **cie-ka-wy**; nie: ~~pi-asek~~, ~~Kas-ia~~.

5 **Wyrazów jednosylabowych nie przenosimy**

kot, dom, chleb, mysz, drzwi – piszemy je w całości w jednej linii.

6 **Gdy obok siebie stoi kilka spółgłosek, można dzielić na różne sposoby**

sio-stra, **sios-tra**, **siost-ra** – wszystkie podziały są poprawne.

Sprawdź się – zanim postawisz łącznik, zapytaj:

- Czy dzielę między sylabami?
- Czy nie zostaje sama jedna litera – w tej linii albo w następnej?
- Czy nie rozdzielam ch, cz, dz, dź, dż, rz, sz?
- Czy litera i zostaje razem z samogłoską po niej (sia, cie, nio)?

ĆWICZENIA 1–2

Przenoszenie wyrazów

8–9 lat · kl. 2–3

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 **Napisz wyrazy na linii, dzieląc je kreskami na sylaby. Otocz kółkiem kreskę, przy której nie wolno przenieść wyrazu (jeśli taka jest).**

k a p e l u s z	_____	p a r a s o l	_____
o k u l a r y	_____	u l i c a	_____
p o m i d o r	_____	m o t y l e	_____
a n a n a s	_____	s z a f a	_____
w i e w i ó r k a	_____	a r b u z	_____

2 **Czy wyraz jest dobrze przeniesiony? Otocz TAK albo NIE.**

ka- ↵ sza	TAK	NIE	kas- ↵ za	TAK	NIE
o- ↵ brus	TAK	NIE	pia- ↵ sek	TAK	NIE
pi- ↵ asek	TAK	NIE	sios- ↵ tra	TAK	NIE
chle- ↵ b	TAK	NIE	mu- ↵ cha	TAK	NIE
muc- ↵ ha	TAK	NIE	dzwo- ↵ nek	TAK	NIE
kaka- ↵ o	TAK	NIE	wie- ↵ wiórka	TAK	NIE
ry- ↵ ba	TAK	NIE	i- ↵ gła	TAK	NIE
rze- ↵ ka	TAK	NIE	kos- ↵ zyk	TAK	NIE

Przenoszenie wyrazów

8–9 lat · kl. 2–3

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

3 **Które wyrazy można przenieść, a których nie? Wpisz je do właściwej kolumny.**

kot · szkoła · dom · okno · mysz · zamek · chleb · drzwi · pies · jabłko · krzak · koło

Można przenieść	Nie można przenieść (jedna sylaba)

4 **Te wyrazy można przenieść na kilka sposobów. Zapisz wszystkie poprawne. Wskazówka: nie rozdzielaj dwuznaków!**

siostra _____ _____ _____

jabłko _____ _____ _____

kaczka _____ _____

gwiazda _____ _____

lampka _____ _____

miasto _____ _____

Przenoszenie wyrazów

8–9 lat · kl. 2–3

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

5 **Znajdź w tekście 4 błędnie przeniesione wyrazy. Podkreśl je i napisz obok, jak przenieść je poprawnie.**

Wczoraj po szko-
le poszliśmy z kla-
są do parku. Pani na-
uczycielka pokazała
nam wiewiórkę, która
siedziała na gał-
ęzi. Potem Kas-
ia zauważyła dzię-
cioła. Wszyscy słuc-
hali, jak stuka w drze-
wo. Było bardzo weso-
ło! Na koniec zjedliś-
my drugie śniadanie.
Wycieczka była bardzo u-
dana.

_____

_____

_____

_____

6 **Przepisz tekst do wąskiej ramki. Gdy wyraz się nie mieści, przenieś go zgodnie z zasadami.**

Jesienią w parku jest bardzo kolorowo. Wiewiórki zbierają orzechy i chowają je na zimę.

Przenoszenie wyrazów

8–9 lat · kl. 2–3

Ćwiczenie 1

ka-pe-lusz · pa-ra-sol · o-ku-la-ry (nie wolno: ~~o-kulary~~) · u-li-ca (nie wolno: ~~u-lica~~) · po-mi-dor · mo-ty-le · a-na-nas (nie wolno: ~~a-nanas~~) · sza-fa · wie-wiór-ka · ar-buz

Ćwiczenie 2

ka-sza – **TAK** · kas-za – **NIE** · o-brus – **NIE** · pia-sek – **TAK** · pi-asek – **NIE** · sios-tra – **TAK** · chle-b – **NIE** · mu-cha – **TAK** · muc-ha – **NIE** · dzwo-nek – **TAK** · kaka-o – **NIE** · wie-wiórka – **TAK** · ry-ba – **TAK** · i-gła – **NIE** · rze-ka – **TAK** · kos-zyk – **NIE**

Uzasadnienia: kas-za, muc-ha, kos-zyk – rozdzielony dwuznak; o-brus, i-gła, chle-b, kaka-o – jedna litera w linii (a chleb jest jednosylabowy); pi-asek – oddzielone i zmiękczające.

Ćwiczenie 3

Można przenieść: szkoła, okno, zamek, jabłko, koło. Nie można: kot, dom, mysz, chleb, drzwi, pies, krzak.

Ćwiczenie 4

siostra: sio-stra, sios-tra, siost-ra · jabłko: ja-błko, jab-łko, jabł-ko · kaczka: ka-czka, kacz-ka · gwiazda: gwia-zda, gwiaz-da · lampka: lam-pka, lamp-ka · miasto: mia-sto, mias-to

Niepoprawne byłyby np. kac-zka (rozdzielone cz) albo jabłk-o (jedna litera).

Ćwiczenie 5

Błędy: gał-ęzi → **ga-łęzi** albo **gałę-zi**; Kas-ia → **Ka-sia**; słuc-hali → **słu-chali** albo **słucha-li**; u-dana → **uda-na**. Pozostałe przeniesienia są poprawne.

Ćwiczenie 6

Odpowiedzi mogą być różne – sprawdź, czy każde przeniesienie jest zgodne z zasadami 1–6.

Zasady na podstawie reguł pisowni polskiej (przenoszenie wyrazów). W wyrazach złożonych i z przedrostkami dopuszcza się także podział na granicy części wyrazu (np. roz-ebrać), czego w kartach dla młodszych klas nie ćwiczymy.